

European Securities and
Markets Authority

Suunised

**võrdlusaluste määruse kohaselt kasutatava metoodika,
järelvaatamisfunktsiooni ja dokumenteerimise kohta**

Sisukord

1. Reguleerimisala	2
2. Viited õigusaktidele	3
3. Eesmärk	4
4. Vastavus- ja aruandluskohustused	5
5. Suunised meetodika, järelevaatamise funktsiooni ja dokumenteerimise kohta.....	6
5.1 Suunised võrdlusaluste määruse artikli 13 lõike 1 punkti a ja meetodikat käsitleva delegeeritud määruse artikli 2 lõike 1 punkti l alusel erandlike asjaolude korral kriitilise tähtsusega või olulise võrdlusaluse määramiseks kasutatava meetodika üksikasjade kohta. 6	
5.2 Suunised võrdlusaluste määruse artikli 13 lõike 1 punkti c ja lõikele 2 ning meetodikat käsitleva delegeeritud määruse artikli 4 lõike 1 punkti c alusel kriitilise tähtsusega või olulise võrdlusaluse määramiseks kasutatava meetodika olulise muutmise kohta. 6	
5.3 Suunised võrdlusaluste määruse artikliga 5 ja järelevaatamisfunktsiooni käsitleva delegeeritud määruse artikli 1 lõikega 3 sätestatud kriitilise tähtsusega ja oluliste võrdlusaluste järelevaatamisfunktsiooni kohta.....	7
5.4 Suunised võrdlusaluste määruse artikli 8 lõike 1 punktiga e sätestatud dokumenteerimise nõuete kohta.....	7
6. Ebaolulisi võrdlusaluseid käsitlevate suuniste muudatused.....	8

1. Reguleerimisala

Kellele?

1. Suuniseid kohaldatakse võrdlusaluste määruse artikli 40 lõigete 2 ja 3 alusel määratud pädevatele asutustele ja artikli 3 lõike 1 punktis 6 määratletud halduritele.

Mis?

2. Punktis 5 toodud suunised kehtivad seoses võrdlusaluste määruse artikli 5 lõike 8 punkti 1 alapunktiga e, artikli 13 lõike 1 punktidega a ja c ning lõikega 2, meetodikat käsitleva delegeeritud määruse artikli 2 lõike 1 punktiga l ning artikli 4 lõike 1 punktiga c ja järelevaatamisfunktsiooni käsitleva delegeeritud määruse artikli 1 lõikega 3.
3. Punktis 6 toodud suunistega muudetakse ESMA ebaoluliste võrdlusaluste suuniste¹ („Suunised ebaoluliste võrdlusaluste kohta“) punkti 12 ja punkti 27 alapunkti i.

Millal?

4. Suuniseid kohaldatakse alates 31. maist 2022.

¹ Võrdlusaluste määruse alusel koostatud „Suunised ebaoluliste võrdlusaluste kohta“, avaldatud 20. detsembril 2018, ESMA70-145-1209.

2. Viited õigusaktidele

*Delegeeritud määrus
järelevalvefunktsiooni
kohta*

Komisjoni 13. juuli 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/1637, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 regulatiivsete tehniliste standarditega järelevaatamisfunktsiooni protseduuride ja omaduste kohta.²

*Delegeeritud määrus
metoodika kohta*

Komisjoni 13. juuli 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/1641, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 regulatiivsete tehniliste standarditega ja täpsustatakse, millist teavet peavad kriitilise tähtsusega või oluliste võrdlusaluste haldurid esitama võrdlusaluse kindlaksmääramise metoodika, metoodika ettevõtjasisese läbivaatamise ja heakskiitmise ning metoodikas oluliste muudatuste tegemise menetluste kohta.³

ESMA määrus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ⁴

Võrdlusaluste määrus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014⁵

² ELT L 274, 5.11.2018, lk 1.

³ ELT L 274, 5.11.2018, lk 21.

⁴ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

⁵ ELT L 171, 29.6.2016, lk 1.

3. Eesmärk

5. Punktis 5 toodud suunised põhinevad ESMA määruse artikli 16 lõikel 1. Suuniste eesmärk on kehtestada Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ühtsed, tõhusad ja toimivad järelevalvetavad ning tagada metoodika olulisele muutmisele, erandlike asjaolude korral alternatiivse metoodika kasutamisele ning järelevaatamise funktsioonile kehtivate nõuete ühtne, ühetaoline ja järjepidev kohaldamine. Täpsemalt kehtestatakse suunistage nimetatud eesmärkide saavutamiseks kriitilise tähtsusega või oluliste võrdlusaluste halduritele metoodika oluliste muudatuste konsulteerimisel või erandlike asjaolude korral alternatiivse metoodika kasutamisel läbipaistev raamistik ja piisav järelevaatamise funktsioon. Suuniste eesmärk on ka tagada kõigile võrdlusaluste halduritele seoses alternatiivse metoodika kasutamise ühtne ja järjepidev dokumenteerimise nõuete rakendamine.

6. Punktis 6 toodud suunised põhinevad võrdlusaluste määruse artikli 5 lõikel 6 ning artikli 13 lõikel 4. Nende suuniste eesmärk on muuta olemasolevaid suuniseid ebaoluliste võrdlusaluste kohta seoses järelevaatamisfunktsiooni ning erandlike asjaolude korral alternatiivse metoodika kasutamise koostöös kriitilise tähtsusega ja oluliste võrdlusaluste halduritele kehtestatud uute suunistega.

4. Vastavus- ja aruandluskohustused

Suuniste staatus

7. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantsturu osalised tegema kõik endast oleneva, et neid suuniseid järgida.
8. Pädevad asutused, kelle suhtes suuniseid kohaldatakse, peavad suuniste järgimiseks need üle võtma oma järelevalveraamistikesse, ka siis, kui teatavad suunised on suunatud peamiselt finantsturu osalistele. Käesoleval juhul peaksid pädevad asutused järelevalvetegevuse kaudu tagama, et finantsturu osalised järgivad suuniseid.

Aruandluskohustus

9. Pädevad asutused, kellele suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates suuniste avaldamisest kõigis ELi ametlikes keeltes ESMA veebilehel ESMA-le teatama, kas nad i) järgivad suuniseid, ii) ei järgi suuniseid, kuid kavatsevad järgida, või iii) ei järgi suuniseid ega kavatse neid järgida.
10. Mittejärgimise korral peavad pädevad asutused kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud ESMA veebilehel kõigis ELi ametlikes keeltes, teatama ESMA-le suuniste mittejärgimise põhjused.

Teate vorm on ESMA veebilehel. Kui vorm on täidetud, tuleb see edastada ESMA-le.

11. Haldurid ei pea teatama, kas nad järgivad suuniseid või mitte.

5. Suunised meetoodika, järelevaatamise funktsiooni ja dokumenteerimise kohta

5.1 Suunised võrdlusaluste määruse artikli 13 lõike 1 punkti a ja meetoodikat käsitleva delegeeritud määruse artikli 2 lõike 1 punkti l alusel erandlike asjaolude korral kriitilise tähtsusega või olulise võrdlusaluse määramiseks kasutatava meetoodika üksikasjade kohta.

1. Kriitilise tähtsusega või oluliste võrdlusaluste või asjaomastel juhtudel võrdlusaluste kogumi haldur peaks mis tahes erandlike asjaolude korral kasutatava meetoodika üksikasjade raames täpsustama vähemalt järgmised elemendid, kui need on vastava võrdlusaluse või võrdlusaluste kogumi või selle määramiseks kasutatavate sisendandmete suhtes olulised:

(i) erandlike asjaolude kindlaksmääramiseks kasutatavad üldpõhimõtted, mida täiendatakse võimaluse korral näidetega sellistest asjaoludest. Erandlike asjaoludena võib muu hulgas käsitleda näiteks järgmisi asjaolusid: kauplemisega seotud sündmused, näiteks kauplemise katkemine või turu ootamatu sulgemine, millega kaasneb turu ebatavaline likviidsus või turu volatiilsus; muutused valuuta konverteeritavuses, mis võib põhjustada tehinguandmete allikate ebapiisavuse, ebatäpsuse või ebausaldusväarsuse; riigi väljakuulutatud piirangud kapitalivoogudele, börsi sulgemine, valitsusepoolne sekkumine, pandeemia või loodusõnnetus, mis põhjustab erandliku pingeperioodi;

(ii) võimalikult suures ulatuses erandlike asjaolude korral võrdlusaluse arvutamiseks kasutatavad alternatiivsed viisid või meetoodika võtmeelement, mis ei pruugi selliste asjaolude korral toimida;

(iii) võimalikult suures ulatuses erandlike asjaolude korral kasutatava meetoodika rakendamise ulatus, võttes arvesse vastava võrdlusaluse tagatisvara tüüpi;

(iv) võimalikult suures ulatuses mis tahes punktis (iii) viidatud meetoodika kasutamise põhjendus, võttes arvesse vastava meetoodika rakendamise ulatust;

(v) võimalikult suures ulatuses periood, mille vältel punktis (iii) viidatud meetoodikat eeldatavasti võrdlusaluse arvutamiseks kasutatakse;

(vi) kas punktis (iii) viidatud meetoodika kasutamine avaldab eeldatavasti mõju võrdlusaluse väärtusele.

5.2 Suunised võrdlusaluste määruse artikli 13 lõike 1 punkti c ja lõikele 2 ning meetoodikat käsitleva delegeeritud määruse artikli 4 lõike 1 punkti c alusel kriitilise tähtsusega või olulise võrdlusaluse määramiseks kasutatava meetoodika olulise muutmise kohta.

2. Kriitilise tähtsusega või oluliste võrdlusaluste või asjaomastel juhtudel võrdlusaluste kogumi haldur peaks võimalikult suures ulatuses tagama, et kavandatavate halduri meetoodikas tehtavate oluliste muudatuste konsulteerimise lühem periood on siiski piisav selleks, et

vastava võrdlusaluse kasutajad ja võimalikud kasutajad saaksid kavandatavaid olulisi muudatusi hinnata.

3. Haldur peaks lõikes 2 viidatud lühema perioodi piisavuse määramisel arvestama kavandatavate muudatuste keerukuse ja iseloomuga, nende mõjuga võrdlusalusele ning nende rakendamise kiireloomulisusega.

4. Lühema konsulteerimisperioodi korral kasutatavaid protseduure tuleks kirjeldada piisavalt selgelt, et vastava võrdlusaluse kasutajad ja võimalikud kasutajad mõistaksid, missugused on konsulteerimisprotsessi etapid.

5.3 Suunised võrdlusaluste määramise artikliga 5 ja järelevaatamisfunktsiooni käsitleva delegeeritud määramise artikli 1 lõikega 3 sätestatud kriitilise tähtsusega ja oluliste võrdlusaluste järelevaatamisfunktsiooni kohta

5. Kriitilise tähtsusega ja oluliste võrdlusaluste haldur peaks tagama, et järelevaatamisfunktsiooni teostavate isikute rühm koosneb liikmetest, kellel on vastava võrdlusaluse kasutamise üle järelevalve teostamiseks vajalikud oskused ning eksperditeadmised, ning järelevaatamisfunktsiooni täidetavate kohustuste määramiseks võimalikult suures ulatuses tagama, et järelevaatamisfunktsiooni teostavate isikute rühma liikmetel on koos võrdlusaluse erinevatest kasutajatest ning selle moodustumisel osalejatest piisav ülevaade ja arusaam ning et nad suudavad järelevaatamisfunktsiooni täidetavaid kohustusi vastavalt täita.

6. Lõige 5 ei kehti, kui järelevaatamisfunktsiooni täidab füüsiline isik.

5.4 Suunised võrdlusaluste määramise artikli 8 lõike 1 punktiga e sätestatud dokumenteerimise nõuete kohta

7. Kriitilise tähtsusega, oluliste ja ebaoluliste võrdlusaluste haldur peaks pidama igasuguse standardmetoodika kasutamisest kõrvalekaldumise kohta järgmist arvestust:

(i) kõrvalekalde periood;

(ii) kõrvalekaldumisotsuse põhjused;

(iii) kõrvalekaldumisotsuse heakskiitmise protsess.

6. Ebaolulisi võrdlusaluseid käsitlevate suuniste muudatused

8. Suunistes ebaoluliste võrdlusaluste kohta tehakse järgmised muudatused:

(1) Lisatakse järgmine suunis:

(27a) Ebaolulise suunise või ebaoluliste suuniste kogumi haldur peaks 27. suunise punkti i puhul asjaomastel juhtudel täpsustama järgmist teavet:

(i) erandlike asjaolude kindlaksmääramise üldpõhimõtted;

(ii) võimalikult suures ulatuses kokkuvõtte erandlike asjaolude korral võrdlusaluse arvutamiseks kasutatavatest alternatiivsetest viisidest või meetoodika võtmeelemendist, mis ei pruugi selliste asjaolude korral toimida;

(iii) võimalikult suures ulatuses erandlike asjaolude korral kasutatava meetoodika rakendamise ulatus, võttes arvesse vastava võrdlusaluse tagatisvara;

(iv) võimalikult suures ulatuses mis tahes punktis (iii) viidatud meetoodika kasutamise põhjendus, võttes arvesse vastava meetoodika rakendamise ulatust.

(2) 12. suunis asendatakse järgmisega:

Järelevalvamiskomisjon peaks koosnema ühest või mitmest liikmest, kellel kokku on oskused ja teadmised, mis võimaldavad teha konkreetse võrdlusaluse väljaandmise üle järelevalvet ja vastutada järelevalvamiskomisjoni täitmise eest. Järelevalvamiskomisjoni täitvate isikute rühma liikmetel peaksid olema piisavad teadmised vastava turu või majanduslikust olukorrast, mida soovitakse võrdlusalusega mõõta, ning võimalikult suures ulatuses ka erinevatest võrdlusaluse kasutajatest ning selle moodustumisel osalejatest.